

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Nr. Contract de finanțare POCU/82/3/7/103860

Anexa 6 la REGULAMENT PRIVIND EVALUAREA SI SELECTIA PLANURILOR DE AFACERI in cadrul Planului de afaceri „START IN BUSINESS”(Contract de finanțare nr. POCU/82/3/7/103860)

Recomandari privind indeplinirea criteriilor de evaluare nr. 1.2, nr. 1.3 si nr. 1.4 din Grila de evaluare a Planurilor de afaceri

Criteriul 1.2 „Planul de afaceri propune activități ce vor promova concret sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor”

Context

Ca stat membru al Uniunii Europene, România și-a luat angajamentul de a reduce emisiile gaze cu efect de sera (GES), așa cum rezultă din calitatea sa de membru, în conformitate cu obligațiile europene. România are un potențial semnificativ de reducere a emisiilor și ar trebui să evalueze oportunitățile de valorificare a acestui potențial într-un mod care să fie benefic pentru creșterea economică.

În sectorul energetic, deși România prezintă o cotă relativ ridicată, și aflată în creștere, a resurselor regenerabile utilizate pentru producția de energie electrică (în principal datorită dezvoltării hidroenergiei și energiei eoliene), aprovizionarea cu energie primară este dominată de combustibilii fosili, iar peste o treime din aprovizionarea cu energie primară se bazează pe cărbune și petrol, și o altă treime pe gaze. Ultima treime este împărțită aproape egal între energia nucleară și biocombustibili. În același timp, România are cele mai bune resurse eoliene din Europa care, combinate cu prețul redus al energiei eoliene creează o oportunitate de reducere a emisiilor. De asemenea, resursele bioenergetice sunt semnificative și ar trebui utilizate valorificând tehnologii cu emisii mai scăzute (factorul de emisii al bioenergiei este mai puțin de jumătate din cel al cărbunelui).

În anul 2012, sectorul energiei contribuia cu aproximativ 58% din emisiile GES (excluzând transporturile) și fără îndoială este sectorul prioritar pentru reducere. În cadrul acestui sector, producția de electricitate și căldură contribuie cu 24%. Procesele industriale (inclusiv utilizarea solvenților) contribuie cu aproximativ 10,5% din emisiile GES, iar deșeurile contribuie cu aproximativ 4,92%. Sectorul transporturi, deși i se atribuie până în prezent numai 12% din emisiile totale de gaze cu efect de sera, a crescut rapid — cu 36% comparat cu anul 1990.

Situația emisiilor de carbon din România în funcție de sursa de producere se prezintă după cum urmează:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

- Energie (inclusiv transporturi) - 69,22%
- din care transporturi - 12,68%
- Procese industriale (inclusiv utilizarea solvenților) - 10,53%
- Agricultură - 15,33%
- Deșeuri - 4,92%

Modalitati de reducere a emisiilor de carbon in contextul antreprenorial sprijinit in cadrul POCU 2014-2020

La nivelul intreprinderilor sprijinite in cadrul proiectului „Start in Business”, pot fi realizate actiuni in ceea ce priveste tranzitia catre o economie cu emisii scazute de dioxid de carbon prin activitati de tipul (adaptate specificului activitatii fiecărei intreprinderi):

- In domeniul **energiei**: intreprinderile infiintate in cadrul proiectului, in calitatea lor de consumatori finali de energie, pot actiona in urmatoarele directii:
 - Achizitionarea de echipamente, tehnologii utilizate in procesul productiv sau de prestari de servicii, eficiente din punct de vedere energetic (cu consum redus de energie electrica);
 - Reducerea consumului de energie termica prin imbunatatirea eficientei energetice a cladirilor administrative, de productie sau de prestari servicii in care isi desfasoara activitatea intreprinderile;
 - Achizitionarea de echipamente care produc energie regenerabila pentru necesarul de energie electrica/termica a intreprinderilor nou infiintate in cadrul proiectului.
- In domeniul **transporturilor**: in functie de activitatea intreprinderii se poate actiona prin:
 - Achizitionarea de mijloace de transport care utilizeaza tehnologie ecologica (cum ar fi hidrogen, metan, energie electrica sau tehnologie hibrida);
 - Crearea la nivelul intreprinderii de facilitati de parcare a bicicletelor;
 - Realizarea unei planificari strategice a fluxurilor tehnologice/ de comercializare astfel incat sa fie redus la minimum efectuarea de transporturi, in special auto (de ex. un flux cat mai scurt de aprovizionare cu materii prime/materiale, utilizarea eficienta a subcontractantilor locali care nu necesita transport pe distante mari, eficientizarea comercializarii produselor/serviciilor cu un traseu cat mai scurt pana la clientul final, etc.)
- In domeniul **industrial**: intreprinderile nou infiintate in cadrul proiectului, cu profil industrial pot contribui la reducerea emisiilor de dioxid de carbon in mod direct prin:
 - Achizitionarea unor echipamente/tehnologii necesare in procesul productiv, eficiente din punct de vedere energetic, dar si al emisiilor generate.

In ceea ce priveste **utilizarea eficienta a resurselor**, trebuie evidentiat faptul ca resursele naturale sunt esențiale pentru funcționarea economiei europene și mondiale, precum și pentru calitatea vieții noastre.

Aceste resurse, printre care se numără materii prime precum combustibili, mineralele și metalele, dar și produsele alimentare, solul, apa, aerul, biomasa și ecosistemele, sunt supuse unor presiuni din ce în ce mai mari. Dacă se mențin tendințele actuale, se preconizează că, până în 2050, populația mondială va crește cu 30 %, ajungând la aproximativ 9 miliarde de persoane, iar locuitorii din țările în curs de dezvoltare și din țările cu economii emergente vor aspira, în mod legitim, la nivelurile de bunăstare și de consum existente în țările dezvoltate.

În contextul acestor schimbări, utilizarea mai eficientă a resurselor va fi esențială pentru asigurarea creșterii și a ocupării forței de muncă în Europa. Trebuie dezvoltate noi produse și servicii

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

și trebuie identificate noi metode de reducere a resurselor utilizate, de reducere la minimum a cantității de deșeuri produse, de îmbunătățire a gestionării stocurilor de resurse, de modificare a modelelor de consum, de optimizare a proceselor de producție, a metodelor de gestionare și de derulare a activităților comerciale, precum și de ameliorare a logisticii.

Utilizarea mai eficientă a resurselor va permite, de asemenea, menținerea sub control a costurilor prin reducerea consumului de materii prime și de energie, stimulând astfel competitivitatea.

În contextual întreprinderilor nou înființate în cadrul proiectului, utilizarea mai eficientă a resurselor se poate concretiza (alături de măsurile de reducere a dioxidului de carbon prezentate mai sus) prin:

- Gestionarea eficientă a deșeurilor pe baza întregului ciclu de viață al produselor, din momentul producerii, până în momentul eliminării acestora, punând accentul pe prevenire, reutilizare, reciclare și recuperare („ierarhia deșeurilor”). De ex. adoptarea unor procese tehnologice care generează un minim de deșeuri, găsirea unor soluții de reciclare a deșeurilor produse și/sau utilizarea acestora în procesul productiv propriu sau comercializarea acestora pentru utilizare în alte activități productive/de servicii.

Documente de referință:

Strategia națională a României privind schimbările climatice 2013 – 2020: <http://www.mmediu.ro/beta/domenii/dezvoltare-durabila/strategia-nationala-a-romaniei-2013-2020-2030/>

Strategia națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon: <http://www.worldbank.org/ro/country/romania/brief/romania-climate-change-and-low-carbon-green-growth-program>

O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor - inițiativă emblematică a Strategiei Europa 2020 - COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR (26.01.2011) - http://www.minind.ro/domenii_sectoare/resource-efficient_europe_ro_16032011.pdf

Documentul de lucru al serviciilor Comisiei – Elemente ale unui Cadrul strategic comun 2014-2020: ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/strategic.../csf_part1_ro.doc

Criteriul 1.3. Dezvoltarea durabilă prin dezvoltarea unor produse, tehnologii sau servicii care contribuie la aplicarea dezvoltării durabile în cadrul afacerii propuse

Integrarea dezvoltării durabile în proiectele finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții 2014-2020

Cea mai cunoscută definiție a conceptului de dezvoltare durabilă este cea adoptată în raportul intitulat „Viitorul nostru comun”, elaborat de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare din cadrul Națiunilor Unite în anul 1987 (cunoscut și sub numele de raportul Brundtland):

„dezvoltarea care răspunde nevoilor din prezent, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a răspunde propriilor nevoi”

Concret, există trei dimensiuni majore ale dezvoltării durabile: economică, socială și de mediu.

În acest sens, Articolul 11 al Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene (versiunea consolidată), recunoaște nevoia de a integra în definiția și implementarea politicilor și acțiunilor Uniunii Europene, în special pentru promovarea dezvoltării durabile, a cerințelor de protecție a mediului.

Astfel, aspectele de mediu, dezvoltarea economică și dezvoltarea socială trebuie să fie tratate ca o singură temă.

Tematica dezvoltării durabile, vizează următoarele obiective specifice, așa cum sunt ele promovate

în cadrul regulamentelor Fondurilor Europene Structurale și de Investiții 2014-2020, respectiv:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

- protecția mediului;
- utilizarea eficientă a resurselor;
- atenuarea și adaptarea la schimbările climatice;
- conservare și protejarea biodiversității;
- dezvoltarea capacității de a rezista la producerea dezastrelor;
- prevenirea și gestionarea riscurilor.

Protecția mediului

În sensul conceptului de dezvoltare durabilă, domeniul „protecția mediului” vizează:

- a) controlul și reducerea poluării aerului, apei și solului;
- b) protecția resurselor naturale;
- c) gestionarea deșeurilor, inclusiv a deșeurilor periculoase.

Astfel, anumite proiecte individuale (private sau publice) care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului, de exemplu, proiectele de investiții în infrastructură, fac obiectul unei „evaluări a impactului asupra mediului” (EIM).

În acest sens, Ordonanța de Urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului stabilește cadrul legal și procedural adecvat.

Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice

Prin schimbări climatice se înțeleg acele schimbări ale climatului pe glob generate de activitățile umane, în principal datorită emisiilor de gaze cu efect de seră (CO₂, metan, monoxid de azot etc.), al căror efect principal este încălzirea globală a atmosferei.

Actualul cadru de politică europeană, Strategia Europa 2020, se bazează pe trei obiective principale care trebuie îndeplinite în UE:

- _ o reducere cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), până sub nivelul din 1990;
- _ o pondere de 20% a energiei din surse regenerabile în energia consumată;
- _ economisirea a 20% din energia primară consumată (în comparație cu proiecțiile realizate înaintea acordului privind obiectivele legate de schimbările climatice și de energie pentru 2020).

„Adaptarea înseamnă luarea de măsuri pentru a consolida rezistența societății la schimbările climatice și pentru a reduce la minimum impactul efectelor negative ale acestora.

Atenuarea înseamnă reducerea sau limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră” (http://europa.eu/pol/pdf/fliipbook/ro/climate_action_ro.pdf).

Conservare și protejarea biodiversității

În vederea protejării acestui valoros capital natural și asigurării unei stări favorabile de conservare a habitatelor naturale, este importantă implementarea măsurilor privind conservarea și protejarea biodiversității în orice proiect de dezvoltare viitoare.

Biodiversitatea implică patru niveluri de abordare, respectiv diversitatea ecosistemelor, diversitatea speciilor, diversitatea genetică și diversitatea etnoculturală. Din punct de vedere conceptual, biodiversitatea are o valoare intrinsecă, acesteia asociindu-i-se însă și valorile ecologică, genetică, socială, economică, științifică, educațională, culturală, recreațională și estetică.

Ordin nr. 19 din 13 ianuarie 2010 asigură cadrul legislativ necesar pentru evaluarea adecvată a efectelor pe care le pot avea anumite planuri și proiecte asupra biodiversității din siturile NATURA 2000 și din proximitatea acestora.

Reglementarea de bază în domeniul conservării biodiversității o constituie OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, ce asigură transpunerea în totalitate a legislației comunitare din domeniu, reprezentată de Directiva Consiliului nr. 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice (pe scurt Directiva „Păsări”) și Directiva Consiliului nr. 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatice (pe scurt Directiva „Habitat”).

Principiul „poluatorul plătește”

Acesta este un principiu de bază în politicile de mediu și care prevede ca plata costurilor cauzate de poluare să fie suportată de cei care o generează. Astfel se urmărește internalizarea costurilor de poluare la nivelul celor responsabili, principiul având scopul de a încuraja operatorii economici care poluează să îmbunătățească procesele de producție astfel încât impactul negativ asupra mediului înconjurător să se diminueze. Acest lucru implică conștientizarea implicațiilor de mediu ale produselor/serviciilor pe parcursul întregului „ciclu de viață”, altfel spus, costul acestor măsuri va fi reflectat de costul de producție al bunurilor și serviciilor ce cauzează poluarea.

La nivel național, cadrul de reglementare în vigoare care are legătură cu acest principiu este reprezentat generic de legislația privind protecția mediului:

- Ordonanța de Urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului are la bază printre alte principii și principiul „poluatorul plătește” (art. 3 pct. e);
- Ordonanța de Urgență nr. 68/2007 privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea prejudiciului adus mediului, art. 1, “stabilește cadrul de reglementare al răspunderii de mediu, bazată pe principiul „poluatorul plătește”, în scopul prevenirii și reparării prejudiciului asupra mediului”;
- Hotărârea Guvernului nr. 1403/2007 privind refacerea zonelor în care solul, subsolul și ecosistemele terestre au fost afectate: „Poluatorul are obligația de a suporta costurile măsurilor de refacere a mediului geologic al siturilor contaminate și al ecosistemelor terestre”(art. 19).

Integrarea dezvoltării durabile în cadrul proiectelor de afaceri exprimă angajamentul de a pune în practică prevederile legale și orientările cuprinse în strategiile în domeniu, ținând cont de impactul pozitiv pe care implementarea acestor proiecte îl pot avea asupra mediului.

Astfel, proiectele pot lua în considerare acțiuni transversale prin care se urmărește ca obiectiv permanent organizarea reglementărilor, responsabilităților și resurselor unui proiect cu scopul de a diminua/elimina efecte negative asupra mediului. Această abordare integratoare are în vedere modul de implementare a activităților și efectul acestora asupra dezvoltării durabile.

Acolo unde este cazul, documentația privind fezabilitatea Planului de afaceri va cuprinde evaluarea impactului asupra mediului. Efectele negative pe care le pot avea proiectele apar în jurul amplasamentului activităților, odată cu realizarea acestora sau pe termen lung, prin modificarea condițiilor inițiale. Din acest motiv, este important ca identificarea unor astfel de efecte să fie însoțită de măsuri de diminuare a poluării și de protecție a mediului.

De asemenea, în pregătirea proiectelor pot fi avute în vedere acțiuni specifice, ca răspuns la reducerea vulnerabilității mediului la efectele schimbărilor climatice, a poluării, utilizării resurselor sau a dezastrelor.

Potențialul Planului de afaceri finanțat în cadrul proiectului Start in Business de a contribui la dezvoltarea durabilă

Este important de subliniat că integrarea nu este doar un simplu exercițiu de „bifare a unei căsuțe”. Aceasta trebuie să fie înțeleasă ca un proces participativ pe termen lung, care nu se poate realiza fără a stabili posibilul impact asupra mediului înconjurător pe care Planul de afaceri îl poate avea.

În acest sens, în calitate de potențial beneficiar, puteți utiliza o serie de întrebări în stadiul de definire a Planului de afaceri, cum ar fi:

- Implementarea Planului de afaceri ar putea avea un efect negativ direct sau indirect asupra mediului, utilizării eficiente a resurselor sau biodiversității?
- Activitățile și/sau rezultatele Planului de afaceri ar putea avea un impact pozitiv asupra utilizării resurselor?
- Activitățile și/sau rezultatele Planului de afaceri ar putea avea impact asupra atenuării efectelor schimbărilor climatice?

- Activitățile și/sau rezultatele Planului de afaceri ar putea contribui la ameliorarea stării de sănătate a populației? (spre exemplu prin diminuarea/ eliminarea riscului de poluare sau reducerea volumului de deșeuri)
- Activitățile și/sau rezultatele Planului de afaceri ar putea contribui la protejarea cadrului natural (terestru și acvatic) sau la conservarea și protejarea habitatelor din ariile protejate?
- Implementarea Planului de afaceri ar putea contribui la creșterea gradului de siguranță în condiții de riscuri naturale (alunecări de teren, risc de inundații)?
- Implementarea Planului de afaceri ar putea contribui la creșterea responsabilității față de mediul înconjurător?
- Implementarea Planului de afaceri ar putea contribui la revitalizarea zonelor degradate?

Există informații, studii sau analize pentru determinarea situației inițiale?

Există o prognozare a efectelor negative pe termen lung asupra mediului?

Există o analiză de apreciere a vulnerabilității rezultatelor Planului de afaceri față de dezastre și a riscului de producere a acestora (spre exemplu: inundații, cutremure, secetă)?

Răspunsul la întrebările propuse vă va sprijini să determinați dacă un anumit proiect are implicații directe sau indirecte asupra protecției mediului, utilizării eficiente a resurselor, conservării și protejării biodiversității. De asemenea, pot fi identificate măsuri de atenuare și adaptare la schimbările climatice, dezvoltare a rezistenței în fața dezastrelor, precum și prevenirea și gestionarea riscurilor.

Cu alte cuvinte, această etapă este recomandat să fie parcursă la definirea Planului de afaceri, chiar dacă în apelul de proiecte nu sunt incluse cerințe sau nu sunt finanțate acțiuni care vizează în mod direct (așa numitele acțiuni pozitive) obiectivele caracteristice dezvoltării durabile.

Pe baza informațiilor obținute, printre altele, puteți stabili:

- obiectivele, rezultatele așteptate și activitățile Planului de afaceri;
- obligativitatea parcurgerii etapei de evaluare a impactului asupra mediului în conformitate cu legislația în vigoare;
- modul în care un proiect este vulnerabil la schimbările climatice;
- stabilirea de indicatori și ținte pentru măsurarea progresului și efectelor Planului de afaceri;
- formele de integrare ale obiectivelor caracteristice dezvoltării durabile, astfel încât să se asigure protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor, conservarea și protejarea biodiversității, precum și adoptarea de măsuri de atenuare și adaptare la schimbările climatice, dezvoltare a rezistenței în fața dezastrelor, precum și prevenirea și gestionarea riscurilor;
- resursele necesare pentru acțiunile de integrare.

Elaborarea Planului de afaceri

Considerații generale

Acele aspecte de mediu identificate ca relevante în timpul procesului de determinare a potențialului Planului de afaceri de a contribui la dezvoltarea durabilă ar trebui să fie abordate în definirea și planificarea Planului de afaceri. Oportunități identificate în cadrul acestei analize pot fi considerate pentru determinarea obiectivelor Planului de afaceri.

În cazul în care un proiect conține activități care:

- sunt planificate a se desfășura în arii naturale protejate;
- pot avea impact asupra calității aerului, apei și/sau solului;
- implică producerea de deșeuri;
- implică utilizarea de substanțe periculoase.

beneficiarul trebuie să facă dovada că se conformează legislației în vigoare și că în prealabil a obținut toate avizele legale necesare.

- Evaluarea impactului asupra mediului se realizează numai pentru proiecte în baza prevederilor dintr-o serie de acte legislative naționale din domeniul mediului, precum și din alte domenii conexe. Pentru aceste proiecte este necesară solicitarea și obținerea acordului de mediu.

- Pentru proiectele care nu au impact semnificativ asupra mediului (nu sunt supuse evaluării impactului asupra mediului) se emite autorizația de mediu.

- Execuția lucrărilor de construcții, sau alte instalații sau amenajări, alte intervenții asupra cadrului natural și peisajului, inclusiv cele care implica extragerea resurselor minerale se supun legislației în vigoare privind autorizarea lucrărilor de construcții.

De asemenea, este importantă internalizarea valorii aspectelor de mediu în analizele cost/beneficiu aferente proiectelor de investiții.

Asigurarea unei abordări participative

Implicarea potențialilor parteneri și/sau a factorilor interesați este importantă pentru stabilirea obiectivelor și activităților Planului de afaceri, dar și pentru determinarea impactului pe care acesta îl poate produce asupra diverselor categorii de populație:

- identificați și consultați reprezentanți ai grupului țintă cu privire la activitățile și rezultatele Planului de afaceri, inclusiv obiectivele caracteristice dezvoltării durabile;
- consultați experți în domeniul protecției mediului, biodiversității sau organizații neguvernamentale sau instituții guvernamentale/ direcții de specialitate ale acestora (spre exemplu, pentru a identifica cele mai bune opțiuni privind domeniile de formare pentru acele proiecte care își propun activități de pregătire în sectorul meseriilor pentru economia verde/locuri de muncă „verzi”);
- considerați parteneriatul cu instituții și organizații relevante în domeniul egalității de gen și nediscriminării;
- în cazul proiectelor care au în vedere acțiuni specifice este necesară cooptarea de experți în domeniul protecției mediului, biodiversității în echipa Planului de afaceri;

Asigurarea unui comportament care să se armonizeze cu mediul în managementul și implementarea Planului de afaceri

- asigurați-vă că activitățile contribuie la eficientizarea consumului de resurse;
- organizați pentru echipa de proiect o sesiune de instruire cu privire la tematica dezvoltării durabile și la modalitățile concrete de economisire a resurselor utilizate în implementarea Planului de afaceri;
- în măsura în care este necesar, implicați în echipa de management un expert în problematica dezvoltării durabile;
- elaborați materiale de prezentare a rezultatelor Planului de afaceri din perspectiva respectării obiectivelor caracteristice dezvoltării durabile;

Implementarea Planului de afaceri

Considerații generale

- asigurați-vă că pe parcursul implementării resursele necesare Planului de afaceri sunt utilizate eficient și sustenabil, în principal prin aplicarea unor reguli și inducerea unor comportamente de consum rațional al resurselor (promovarea utilizării eficiente a resurselor, creșterea utilizării resurselor regenerabile);
- evitați acele activități care ar putea afecta în mod negativ mediul (zone protejate, zone verzi din orașe, sursele de apă, altele). În cazul în care proiectul prevede astfel de activități realizați un plan de măsuri de protecție pentru atenuare/ eliminarea efectelor negative;
- asigurați-vă că reduceți nivelul de poluare din zona lucrărilor de construcții (poluarea aerului, apei, solului);
- susțineți colectarea selectivă a deșeurilor, promovați reducerea volumului de deșeuri;
- susțineți reutilizarea, recuperarea și reciclarea deșeurilor;
- introduceți măsuri de creștere a capacității de rezistență la dezastre în cazul proiectelor care prevăd investiții în infrastructură, inclusiv clădiri, căi de transport (drumuri, căi ferate, aeroporturi),

servicii (comunicații, aprovizionarea cu energie, aprovizionarea cu apă, canalizare) și infrastructura socială;

Comunicarea

- introduceți în materialele elaborate în cadrul Planului de afaceri mesaje scurte care promovează dezvoltarea durabilă;
- introduceți în materialele elaborate în cadrul Planului de afaceri mesaje de informare și conștientizare cu privire la protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor, conservare și protejarea biodiversității;
- introduceți un modul de conștientizare cu privire la cerințele, drepturile și contribuția diverselor categorii de persoane în programele de formare;
- introduceți programe de formare/ module cu privire la utilizarea eficientă a resurselor, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice;

Acțiuni specifice

În cazul în care în etapa de analiză ați identificat posibile efecte pozitive din punct de vedere al obiectivelor caracteristice dezvoltării durabile la nivelul rezultatelor Planului de afaceri, încercați să propuneți activități de îndeplinire a acestora.

Recomandare: Utilizați strategiile naționale și europene pentru a identifica teme pentru acțiuni specifice Planului de afaceri care să includă dezvoltarea durabilă

În cadrul Planurilor de afaceri propuse pentru finanțate în cadrul proiectului „Start in Business”, pot fi realizate acțiuni în ceea ce privește dezvoltarea unor produse, tehnologii sau servicii care contribuie la aplicarea principiilor dezvoltării durabile (adaptate specificului activității fiecărei întreprinderi):

Domenii de investiție	Tipuri indicative de acțiuni specifice
Administrativ/ Comunicare	<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea imprimării față-verso a documentelor; - Promovarea politicii pentru a imprima doar documentele necesare; - Limitarea impactului negativ al transportului prin folosirea mijloacelor de comunicare electronică (videoconferința), optimizarea oportunităților de a utiliza resursele locale. - Introducerea colectării selective a deșeurilor, precum și reutilizarea, recuperarea și reciclarea deșeurilor în cadrul întreprinderii; - introduceți mesaje cu privire la aspecte legate de protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor sau conservare și protejarea biodiversității, de ex. în cazul organizării unei conferințe.
General (în funcție de natura activității)	<ul style="list-style-type: none"> - introducerea de practici cu impact asupra mediului în activitatea curentă cu scopul de a crește reciclarea, de a reduce a consumul de energie, de a îmbunătăți gestionarea resurselor și de a reduce poluării; - dezvoltarea de noi activități în cadrul economiei ecologice cu scopul de a oferi oportunități de angajare, precum și de a contribui la reducerea impactului negativ asupra mediului (spre exemplu reducerea emisiilor din surse fixe în atmosferă și limitarea poluării corpurilor de apă); - introducerea etichetării ecologice (Eticheta ecologică a Uniunii Europene (Floarea Europeană), creată de Comisia Europeană în

	<p>1992, este o schemă unică de certificare pentru a ajuta consumatorii să distingă produsele și serviciile verzi, care nu afectează mediul; este facultativă, concepută să încurajeze afacerile să comercializeze bunuri și servicii cu un impact redus asupra mediului și pentru consumatorii europeni să le identifice ușor. Eticheta ecologică comunitară nu se acordă pentru alimente și produse medicale.)</p>
Investiții în Infrastructură (construcții/ Reabilitare Clădiri)	<ul style="list-style-type: none">- implementarea sistemelor de management al calității și al mediului pe baza standardelor internaționale;- reducerea consumului de materiale și energie în spațiile construite.- Reducerea volumului de deșeurii poate crește ca urmare a demolărilor sau pe parcursul lucrărilor de construcții; se pot lua măsuri de reducere a cantității de deșeurii sau, re folosire a materialelor rezultate din demolări;- îmbunătățirea performanței energetice a spațiilor de producție/prestare a serviciilor;- adoptarea de tehnici de construcție pentru răcire și aer condiționat în clădirile noi care sunt rezistente la schimbările climatice preconizate;- Restricționarea utilizării de materiale greu degradabile.
Formare/ocupare	<ul style="list-style-type: none">- organizarea de cursuri/module de curs pentru dezvoltarea competențelor în domeniul protecției mediului pentru proprii angajații,- dezvoltarea capacității întreprinderilor în domeniul „achizițiilor verzi” prin formarea de personal și adoptarea de proceduri interne ale întreprinderilor pentru adoptarea conceptului de „achiziții verzi” ;

Documente de referință:

Criteriile UE pentru achizițiile publice verzi pe categorii de produse:

http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2016-08-25_Criterii_achizitii_publice_verzi%281%29.pdf

Legea nr. 69/2016 privind achizițiile publice verzi:

<http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/177918>

Comunicarea Comisiei către Parlamentul european, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Plan de acțiune verde pentru IMM-uri – 02.07.2014:

http://www.cdep.ro/afaceri_europene/CE/2014/COM_2014_440_RO_ACTE_f.pdf

Comunicarea Comisiei către Parlamentul european, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Inițiativă privind locurile de muncă verzi:

http://www.cdep.ro/afaceri_europene/CE/2014/COM_2014_446_RO_ACTE_f.pdf

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Criteriul 1.4 „Planul de afaceri propune măsuri ce vor promova concret inovarea socială”

INOVAREA SOCIALA

Contextul european

Inovarea socială devine tot mai importantă la nivel european, având în vedere rolul său de promovare a unor soluții și modalități noi, creative, de rezolvarea problemelor cu care se confruntă anumite comunități și societatea în ansamblul său.

Programul Uniunii Europene pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială, identifică inovarea socială ca un instrument puternic pentru a soluționa problemele sociale generate de:

- îmbătrânirea populației
- sărăcie
- șomaj
- noile modele de organizare a muncii și noile stiluri de viață
- pentru a răspunde așteptărilor cetățenilor în ceea ce privește justiția socială, educația și asistența medicală.

Contextul POCU 2014 – 2020

Inovarea socială presupune dezvoltarea de idei, servicii și modele prin care pot fi mai bine abordate provocările sociale, cu participarea actorilor publici și privați, inclusiv a societății civile, cu scopul îmbunătățirii serviciilor sociale.

Programul Operațional Capital Uman promovează inovarea socială, în special cu scopul de a testa, și, eventual, a implementa la scară largă soluții inovatoare, la nivel local sau regional, pentru a aborda provocările sociale.

Inovarea socială este definită ca acea inovare care are un caracter social atât din punctul de vedere al scopurilor urmărite, cât și al mijloacelor folosite, în special cea referitoare la dezvoltarea și aplicarea de noi idei (privind produse, servicii și modele) care răspund unor nevoi sociale și, în același timp creează noi relații sau colaborări sociale, fiind benefice pentru societate și stimulând capacitatea de acțiune a societății.

Planul de afaceri propuse spre finanțare trebuie să susțină acțiuni destinate să accelereze inovarea socială ca răspuns la nevoile sociale care nu sunt satisfăcute sau care sunt satisfăcute insuficient, în ceea ce privește:

- combaterea sărăciei și a excluziunii sociale
- promovarea unui procent ridicat de locuri de muncă de calitate și durabile
- garantarea unei protecții sociale adecvate și capabile să prevină sărăcia
- îmbunătățirea condițiilor de muncă
- îmbunătățirea accesului persoanelor vulnerabile la formare profesională, ținând seama în mod corespunzător de rolul autorităților regionale și locale.

Exemple de teme de inovare socială care ar putea fi utilizate în dezvoltarea Planurilor de afaceri propuse în cadrul proiectului Start in Business:

- ✓ metode inovatoare de implicare activă a membrilor comunității în cadrul afacerii dezvoltate în cadrul întreprinderii nou infiintate, inclusiv pentru depășirea barierelor de ordin moral sau care țin de cutumele din societate/ etnice;
- ✓ metode inovatoare de combatere a discriminării;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

- ✓ valorificarea oportunităților locale în dezvoltarea afacerii – materii prime achiziționate de la producători locali, utilizarea unor subcontractori locali, utilizarea de forță de muncă locală, etc. astfel încât întreprinderea nou înființată să aducă un aport de dezvoltare comunității locale ;
- ✓ activități concrete care vizează promovarea egalității de șanse, nediscriminarea în cadrul întreprinderii înființate: de ex. angajarea persoanelor dezavantajate/defavorizate (someri, persoane cu dizabilități, etc.) în cadrul întreprinderilor.
- ✓ Preluarea unor servicii publice care vizează servicii sociale, culturale, de mediu etc. (de ex., alpinism utilitar, peisagistică, îngrijire bătrâni, livrarea la domiciliu de alimente sau alte consumabile etc.) de către întreprinderile nou înființate în cadrul proiectului;
- ✓ dezvoltarea de cooperative (asociație autonomă de persoane fizice și/sau juridice formată prin asocierea liber consimțită a unui grup de persoane – fizice și/sau juridice, pentru producerea, cumpărarea, desfacerea în comun a unor produse, pentru acordarea de credite sau pentru prestarea unor servicii) pentru livrarea unor servicii necesare în comunitate.